

column

Klimaat

Janjo de Haan, onderzoeker Wageningen University & Research (WUR) en schrijver voorwoord 'Organische Stofhandleiding'

Op het moment van dit schrijven is de inkt van het klimaatakkoord net droog. Het persbericht hierover bevat ronkende teksten dat Nederland hiermee de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met tenminste 49 procent kan terugdringen. Er is veel kritiek op het akkoord en milieuorganisaties hebben de klimaattafels verlaten.

In het klimaatakkoord gaat het vooral om klimaatmitigatie: minder broeikasgassen uitstoten naar de atmosfeer door minder energie te gebruiken, duurzame energie te produceren en meer koolstof in de bodem op te slaan. In 2050 is het doel zelfs 90 procent minder broeikasgassen uit te stoten om de opwarming van de aarde te verminderen. De boer van 2050 heeft stallen en schuren vol zonnepanelen, een windmolen op zijn land en elektrische trekkers of trekkers op schone brandstoffen als waterstof. Verder bewerkt de boer zijn land minimaal en voegt hij zoveel mogelijk organische stof toe aan de bodem om koolstof op te slaan. Voor boeren is dit maar het halve verhaal, want zij zullen hun bedrijf ook moeten aanpassen aan het veranderende klimaat: klimaatadaptatie. We hebben de afgelopen jaren diverse voorbeelden gezien van extreme wateroverlast (2016), extreme droogte (2018) en verzilting. De voorspelling is dat we dit vaker gaan zien.

* Breng leven in de bodem - Een praktische handleiding voor organische stofbeheer.

Het is een voorwaarde voor de boer om goed voorbereid te zijn op deze extreme omstandigheden om ook op de langere termijn een renderend bedrijf te hebben. Een topbodem is de basis voor zowel klimaatmitigatie als klimaatadaptatie. Belangrijke bodemmaatregelen voor klimaatmitigatie en -adaptatie zijn vrijwel hetzelfde: zorgen voor voldoende organische stofaanvoer, verminderen van de intensiteit van de grondbewerking (minder diep, minder vaak en minder intensief), meer groenbemesters en een extensiever bouwplan. Maatregelen die leiden tot een goede bodemkwaliteit met minder broeikasgassen, meer koolstof, een betere waterafvoer, een beter watervasthoudend vermogen en vaak een betere en stabielere opbrengst.

Veel boeren werken hier al aan. Wel zijn er nog veel vragen: hoe maatregelen uit te voeren, wat de effectiviteit is en wat de kosten en baten zijn. In diverse onderzoeksprojecten werken we binnen de WUR aan de antwoorden op deze vragen en ondersteunen we de agrarische sector in het maken van de juiste keuzes. Het is geen vraag óf we dit willen. We zullen wel moeten, niet alleen om een bijdrage te leveren aan reductie van emissies maar ook om te kunnen blijven produceren en boer te kunnen blijven. Samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderzoek is cruciaal om dit te realiseren. Ik wens iedereen veel wijsheid hierbij. □